

Asia: VN/25792/2024

1) Luonnos valtioneuvoston asetukseksi jakeluvelvoitteen joustomekanismista sekä 2) luonnos valtioneuvoston asetukseksi maankäyttösektorin toimien voimaantulosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hiilensidonta ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi. Yhdistys edistää vapaaehtoisen hiilensidonnan toimintaedellytyksiä ja kehittää jäsentensä välistä yhteistoimintaa. Hiilensidonta ry:n jäsenillä on laaja kokemus ja valmiudet toteuttaa hiiltä sitovia hankkeita sekä osallistua kotimaisten ilmastotoimien kehittämiseen.

1. Asetusluonnoksesta yleisesti

Hiilensidonta ry näkee asetulusuonnoksen pääosin positiivisena ja katsoo sen tarjoavan mahdollisuuksia hiilensidontahankkeiden toteuttajille. Joustomekanismi voi edistää kotimaisten ilmastotoimien kehittymistä ja tarjota kannustimia hiilen sidonnan lisäämiselle. Joustomekanismi myös luo edellytyksiä vapaaehtoiselle hiilimarkkinalle ja auttaa valtiota täyttämään ilmastotavoitteitaan.

2. Todentajan akkreditointiprosessi ja hankkeiden hyväksyttävyyys

Tällä hetkellä todentajan akkreditointiprosessi vaikuttaa pitkältä, mikä voi viivästyttää hankkeiden hyväksyntää ja toteutusta. Lausunrossamme haluamme selventää seuraavaa:

Nykyisen asetulusuonnoksen perusteella jää epäselväksi, voiko akkreditointiprosessin aikana tuotettuja päästövähennyksiä ja poistumien lisäyksiä hyödyntää joustomekanismissa. Tämä aiheuttaa merkittävän viiveen hankkeiden toteutuksessa ja rahoituksen ennakoitavuudessa.

Esitämme, että asetus määrittelee selkeästi, että ennakkohyväksytyn todentajan tuottamat päästövähennykset ja poistumien lisäykset voidaan hyödyntää joustomekanismissa jo ennen virallista akkreditointia, eikä vasta, kun todentaja on virallisesti akkreditoitu.

Tässä asiassa olisi tärkeää varmistaa, että hankkeet voivat edetä viiveettä ja että ilmastohyödyt voidaan hyödyntää mahdollisimman aikaisin.

3. Kumoutumisrekisterin 20 % vaatimus maankäyttösektorille on perusteeton

Asetusluonnoksen mukainen 20 %:n kumoutumisrekisterivaatimus maankäyttösektorin hankkeille on perusteeton ja ylimitoitettu suhteessa muihin sektoreihin, erityisesti ottaen huomioon:

- Lain kaksinkertaisuusvaatimuksen, joka jo itsessään tuo lisävarmuutta toimenpiteiden vaikuttavuuteen.
- Taakanjakosektorin hankkeiden vastaavan riskiprofiilin.

Hiilensidonta ry katsoo, että maankäyttösektorin ja taakanjakosektorin tulisi olla yhdenvertaisia kumoutumisvaatimusten osalta, ja vaatimus tulisi asettaa enintään 10 %:iin molemmille sektoreille.

4. Ennakkohyväksynnän merkitys maankäyttösektorin hankkeille

Jotta maankäyttösektorin hankkeet voidaan ottaa käyttöön mahdollisimman pian osana joustomekanismia, on välttämätöntä, että hankkeiden ennakkohyväksyntäprosessi on selkeä ja nopea ja että toimijoille annetaan mahdollisuus ennakoida hankkeiden hyväksyttävyyttä ennen virallista todentajaproessin valmistumista.

Hiilensidonta ry korostaa, että ennakoitavuus ja selkeät hyväksymiskriteerit ovat välttämättömiä, jotta toimijat voivat investoida hankkeisiin ja toteuttaa niitä tehokkaasti.

5. Johtopäätökset

Hiilensidonta ry tukee asetustalonnoksen peruseriaatteita mutta esittää seuraavia tarkennuksia:

- Todentajan akkreditointivaiheessa olevien hankkeiden päästövähennykset ja poistumien lisäykset tulee voida hyväksyä osaksi joustomekanismia viivästyksiä välttämällä.
- Maankäyttösektorin hankkeiden kumoutumisrekisterivaatimus tulee laskea 10 %:iin, jotta sääntely ei aseta sektoria epäreiluun asemaan muihin hankkeisiin nähden.
- Ennakkohyväksyntäprosessi tulee selkeyttää ja nopeuttaa, jotta hankkeet voivat käynnistyä viiveettä ja tuottaa ilmastohyötyjä mahdollisimman pian.

Hiilensidonta ry jatkaa mielellään vuoropuhelua ja tuo asiantuntemuksensa osaksi sääntelyn kehittämistä.

Koskelainen Janne

Laakso Antti
Hiilensidonta ry